

**ชื่อเรื่อง** รายงานผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน  
โรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม

**ผู้วิจัย** นายจักราฐ ถือคุณ

**ตำแหน่ง** รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์  
ปีการศึกษา 2559

### บทคัดย่อ

รายงานผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม ปีการศึกษา 2559 ครั้งนี้เป็นการรายงานผลการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม ในประเด็นผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมและการดำเนินงาน คุณลักษณะของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ดังนี้ ปีการศึกษา 2558 จำนวนรวมทั้งสิ้น 187 คน และปีการศึกษา 2559 จำนวนรวมทั้งสิ้น 223 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรายงานผล ได้แก่ คู่มือดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนา แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสอบถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม

#### ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. ผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม มีกระบวนการบริหารจัดการแบบ PDCA ประกอบด้วย ขั้นตอนแผน (Plan) พบว่า สภาพของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในปัจจุบันมีลักษณะที่น่าเป็นห่วงสมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข หรือทำการป้องกันมิให้เลวร้ายยิ่งขึ้นกับเยาวชนรุ่นหลัง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 597 คน และครูจำนวน 27 คน โดยเห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนขาดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้สอดแทรกหรือสอนคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนมากนัก ขาดการประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนและขาดทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์และผลการสำรวจความต้องการในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรมมีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 85.56 และควรใช้วิธีการในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนสูงที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 41.71

ผลการสร้างและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม มีองค์ประกอบดังนี้ ปก คำนำ คำชี้แจง สารบัญ เนื้อหาสาระส่วนที่ 1 นโยบายและความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และส่วนที่ 4 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล บรรณานุกรม และภาคผนวก ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.86 และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.43$ )

ขั้นปฏิบัติ (Do) พบว่า มีการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรมตามแผนที่วางไว้ จัดบรรยากาศ จัดทรัพยากร ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พัฒนาบุคลากรให้ใช้ความรู้ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม การให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม และการประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองได้เรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม

ขั้นตรวจสอบข้อมูลหรือประเมินผล (Check) พบว่า สภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรมที่มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23$ )

ขั้นการนำผลการประเมินไปใช้ (Act) พบว่า นำเสนอผลการวิจัยเป็นรายงานและจัดทำเป็นเอกสารทางวิชาการ ชื่อ “รายงานผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม”

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านทง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมและการดำเนินงาน พบว่า ปีการศึกษา 2549 – 2550 นักเรียนมีจัดทำโครงการคุณธรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

ที่พึงประสงค์ จำนวน 8 โครงการ คุณลักษณะของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.63$ ) ทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนอง (รัฐราษฎร์วิทยา) โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.50$ ) และปัญหาอุปสรรคและข้อ เสนอแนะในการดำเนินงาน พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการขาดความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย งบประมาณในการดำเนินการมีน้อย และครูผู้สอนบางส่วนยังไม่ได้จัดการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม ส่วนข้อเสนอนี้ได้แก่ ควรมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ คือ มีการกำหนดกิจกรรมหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โรงเรียนต้องมีมาตรการในการกำกับดูแลงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมจริยธรรม โรงเรียนควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมจริยธรรม และควรมีการประเมิน ติดตาม รายงานผลการจัดกิจกรรม